

Porteføljeutviklingsplan for UiT 2024–2025

Porteføljeutviklingsplanen gjelder på institusjonsnivå. Fakultetene forventes å inkludere relevante tiltak i eget planarbeid.

Porteføljeutviklingsplanen har tre deler:

1. Rammer for disiplinfaglige utdanninger
2. Utviklings- og endringstiltak per fagområde
3. Øvrige tiltak

Del 1: Rammer for disiplinfaglige utdanninger

UiT innfører nye rammer for disiplinfaglige utdanninger og 5-årige sivilingeniørutdanninger (byggeklossmodell) for å legge til rette for flerfaglighet, styrking av generiske ferdigheter, fleksibel fagsammensetning og bedre tilgjengelighet av kortere utdanningsmoduler for arbeidslivet.

Rammene gjelder fra studiestart høsten 2025, og det vil legges til rette for overgangsordninger for studenter som har startet tidligere.

Følgende rammer gjelder:

1. Alle disiplinfaglige utdanninger skal bygges opp av programfag, valgfag og fellesfag.
 - programfag er emner som er avgjørende for at studenten skal få grad innenfor fagområdet.
 - valgfag er emner som studenten tar fra andre studieprogram enn sitt eget eller gjennom utveksling.
 - fellesfag er emner som er tilbys alle studenter uavhengig av programtilhørighet.
2. For å få tildelt en bachelorgrad, må studenten ha avlagt eksamen i og bestått emner som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng, for 5-årige integrerte mastergrader 300 studiepoeng.
 - a. Bachelorprogram innen samfunnsvitenskapelige og humanistiske fag skal bestå av:
 - i. programfag inntil 100 studiepoeng. For russisk, samisk og kvensk inntil 130 studiepoeng.
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 60 studiepoeng valgfag (30 for russisk, samisk og kvensk)
 - b. Bachelorprogram innen matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske program og fiskeri- og havbruksvitenskap skal bestå av:
 - i. programfag inntil 130 studiepoeng, inkludert støttefag
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 30 studiepoeng valgfag
 - iv. Støtte- og innføringsemner skal så langt det er mulig samkjøres for programmer som krever realfaglig studiekompetanse.
 - c. Bachelorprogram innen økonomi og administrasjon skal bestå av:
 - i. programfag inntil 130 studiepoeng
 - ii. 20 studiepoeng obligatoriske fellesfag
 - iii. 30 studiepoeng valgfag jf. nasjonal rådgivende plan
 - d. 5-årige integrerte sivilingeniørutdanninger skal bestå av:
 - i. programfag inntil 240 studiepoeng inkludert støttefag og masteroppgave
 - ii. 30 studiepoeng fellesfag

- iii. 30 studiepoeng valgfag
- 3. 2-årige masterprogram skal bestå av 110 studiepoeng programfag inklusive masteroppgave og 10 studiepoeng fellesfag.
 - a. Studieprogrammene avgjør om omfang av masteroppgave skal være 30 eller 60 studiepoeng.

Hvert fakultet må dimensjonere emneporteføljen i henhold til de nye rammene. For bachelorprogram skal det ikke være flere unike programemner enn det som er angitt i rammene ovenfor. For masterprogrammer er føringen unike programemner inntil 70 studiepoeng (110 dersom masteroppgaven utgjør 30 studiepoeng). Utover unike programemner kan emner fra andre program eller spesialpensum benyttes som programemner. Eventuelle unntak fra disse retningslinjene, for eksempel på grunn av studenttall eller særlig sterke fagmiljøer, skal i en overgangsperiode godkjennes av rektor.

Alle program må tilby minimum 30 studiepoeng valgfag for studenter på andre programmer. Valgfagene skal tilbys i to deler på til sammen 30 studiepoeng hver (over to semestre), og bør være tilgjengelige for gjennomføring som en årsenhet der dette er praktisk mulig. Alle bachelor- og 5-årige sivilingeniørprogrammer må tydelig definere og anbefale passende valgfag fra andre studieprogrammer for sine studenter.

Tiltak 1-4 omhandler implementering av nye rammer.

Tiltak 1: Revidering av disiplinfaglige programmer i henhold til nye rammer

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Fakultetene og prosjektgruppe

Rektor ber fakultetene om å legge til rette for gode lokale prosesser for å tilpasse de disiplinfaglige utdanningene til nye rammer. Det vil bli etablert et eget prosjekt koordinert fra Avdeling for forskning utdanning og formidling, med representasjon fra fakultetene og UB. Prosjektet skal koordinere arbeidet med innføring av byggeklossmodell på tvers av fakultetene, sikre lik informasjon og forståelse og fremdrift. Nye studieplaner skal være klare til studiestart høsten 2025. For utlysning av programmer i 2024 vil gjeldende studieplaner bli merket med at studieplanene er under revisjon og at endringer vil kunne forekomme. For å sikre læringsutbytte til studenter som er tatt opp på tidligere studieplaner må fakultetene etablere overgangsordninger.

Så lenge rammene ovenfor og krav i studiekvalitetsforskriften legges det ingen føringer for oppbygging av program. Fakultetene oppfordres likevel til å ta hensyn til dette:

- Ex.phil skal være på første studieår
- Som utgangspunkt skal det legges til rette for hele semester med valgemenner (for studenten) i programmene. Dette gir større grad av fleksibilitet for studenter som ønsker å få innpasset fag som er tatt tidligere, og som ønsker å dra på utveksling utover forhåndsgodkjente emner. Dette gir også en bedre ramme for studentenes læringsmiljø.
- Innføringsemner, metodeemner og andre emner med stor grad av likhet, bør så langt det er mulig, samkjøres mellom programmer. Kravet om samkjøring gjelder også for profesjonsutdanninger som ikke omfattes av nye rammer.

For å ivareta internasjonalisering og tilbud for innveksling ved UiT bør det være engelskspråklige tilbud til egne programstudenter og innvekslingsstudenter. Tematiske og fagområdespesifikke emnepakker kan lages på tvers av fag og enheter.

Tiltak 2: Koordinering av undervisning og eksamen

Frist: 1.mars 2025

Ansvarlig: Fellesadministrasjonen og fakultetene

Som ledd i å sikre at studentene får gode rammer for sin læringsreise må det sørges for at det ikke er praktiske kollisjoner i organiserte lærings- og vurderingsaktiviteter. I og med at det legges opp til at programmene kan ha ulik oppbygging av emner innebærer dette behov for koordinering per semester.

En arbeidsgruppe ledet av Seksjon for studieadministrative tjenester i fellesadministrasjonen skal utarbeide en plan for time- og eksamensplanlegging for programmer som organiseres etter 'byggeklossmodellen'. Arbeidet skal sikre at studentene har reelle valg mellom ulike valgfag, og gi forutsigbarhet i planleggingen for fagmiljøene. Rektor vil be arbeidsgruppen om å også hensynta forskningsmiljøenes behov for konsentrert FoU-tid.

Tiltak 3: Utvikle fellesemner

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Tverrfaglige team

Nye rammer for de disiplinfaglige utdanningene legger opp til 20 studiepoeng fellesfag på bachelornivå og 10 studiepoeng på masternivå:

- 10 stp BSC: Ex.phil
- 10 stp BSC: Mikroemner
- 10 stp MA: Bærekraftig innovasjon

Fellesemner skal være tilgjengelige for alle programstudenter. Ex.phil. gis allerede, mens de to andre emneboltene må utvikles.

For *mikroemner* legges det opp til et utvalg av emner på 1-2 studiepoeng som gir studentene generalistkompetanse. Mikroemner innen [informasjonskompetanse](#) og [akademisk skriving](#) vil være obligatorisk for alle, mens studentene kan velge de øvrige ut ifra interesser eller aktualitet for sine fagområder. Eksempler kan være datahåndtering, kreativ formidling etc. Det vil også åpnes for å gi mikroemner som ikke gir studiepoeng i seg selv, men som kan tas som tillegg eller inngå som arbeidskrav i et annet emne. Mikroemner skal være fleksible slik at de kan tilpasses ulike programoppbygginger.

UB har allerede ansvar for å koordinere slike emner på Ph.d.-nivå (High North Academy), mens selve undervisningen gis av ulike fagmiljøer. Den samme modellen vil anvendes her.

For masteremnet i *bærekraftig innovasjon* er hensikten å gi studentene trening i kompleks problemløsning og samarbeid. Et eksempel er at studentene presenteres for utfordringer eller muligheter som er identifisert av nordnorsk samfunnsliv, og bruker ulike metoder for å generere ideer som de utvikler videre gjennom analyser, prototyper, programvare e.l.

Det legges opp til å lyse ut oppgaven med å utvikle et slikt emne i fagmiljøene. I en piloteringsfase legges det opp til at emnet gjøres tilgjengelig som valgfag, og det vil vurderes om studentene skal ta ett emne eller om det skal lages to-tre emner med felles start og slutt.

Tiltak 4: Pilotere sertifikater

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: Prorektor utdanning og fakultetene

De nye rammene legger også opp til at studenter som ikke er på et program, men for eksempel jobber, skal kunne ta forårsdefinerte emnepakker fra tilgjengelige valgemner. Gitt dagens programstruktur, vil dette innebære at tilgjengelige emnepakker blir disiplinorienterte (eks: historie), mens arbeidslivet etterspør mer tematisk innrettet innhold (eks: arealplanlegging).

For å imøtekomme arbeidslivets behov, skal fakultetene utvikle sertifikater som kombinerer emner fra forskjellige fagområder eller fakulteter. Sertifikater vil være synlige i vitnemålsportalen, noe som gir ikke-gradsstudenter mulighet til å oppnå formell dokumentasjon på sin opparbeidede kompetanse. Programstudenter vil også ha mulighet til å inkludere disse sertifikatene som en del av deres valgemner. Sertifikatene vil kreve dedikert koordinering og markedsføring for å sikre deres helhet og dybde. Utviklingen av sertifikater representerer nybrottsarbeid, og ressursbruken i dette tilbudet må være hensiktsmessig. I startfasen vil to pilotprosjekter for to sertifikater bli igangsatt. Videreutviklingen av sertifikatordningen vil baseres på evalueringer av disse pilotene.

Del 2: Utviklings- og endringstiltak

I høringen har fakultetene foreslått utviklings- og endringstiltaksom skal gjennomføres i løpet av 2024 og 2025. Hovedmålet med disse tiltakene er å øke kapasiteten for videre utvikling av utdanningsporteføljen og forsterking av institusjonens samfunnsoppdrag.

Del 2 er organisert etter fire overordnede fagområder samt et underkapittel for gjennomgående tiltak.

Matematiske, naturvitenskapelige og teknologiske fag

Innen fagområdene matematikk, naturvitenskap, teknologi, ingeniør, fiskeri- og havbruk, samferdsel og sikkerhet, tilbyr UiT 74 studieprogrammer, som representerer 30 prosent av universitetets totale portefølje. Av alle studiepoengproduserende emner ved UiT, tilhører 777 emner, eller 27 prosent, dette fagområdet. Høsten 2022 hadde disse programmene totalt 3 100 studenter, som utgjorde 18 prosent av UiTs samlede studentpopulasjon.

Tiltak 5-9 berører primært denne delen av porteføljen.

Tiltak 5: Samkjøring av støtte- og innføringsfag

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: NT, BFE, HELSE (NT koordinerer)

I tillegg til de nye rammene for disiplinfaglige utdanninger, deler lavere grads MNT-utdanninger mange fellestrekk, inkludert behovet for lignende støtteemner. Støtteemner og innføringsemner skal så langt det er mulig samkjøres mellom MNT-faglige disiplinutdanninger og 5-årige sivilingeniørprogram. Biofagene har allerede en betydelig andel fellesfag i sitt første studieår og vil bli koordinert med de andre MNT-fagene der dette er hensiktsmessig.

Tiltak 6: Videreutvikling og fleksibilisering av ingeniørutdanningene

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: IVT, NT (IVT koordinerer)

IVT- og NT-fakultetene skal utarbeide emner på til sammen 60 studiepoeng som blir felles for alle rammeplanstyrte ingeniørutdanninger ved disse fakultetene. Emnene bør, så langt det er hensiktsmessig, samkjøres med tiltak 5.

En ny, fleksibel ingeniørutdanning skal utvikles i samarbeid med næringslivet, hvor både deltid- og heltidutdanninger blir vurdert. I tillegg skal fakultetene også utforske kombinasjoner av fysiske samlinger, lokal undervisningsstøtte, og interaktive digitale undervisningsmetoder.

IVT og NT bes videre om:

- å tilpasse masterprogrammer i ingeniørfag til nye målgrupper etter innføring av studieavgift (IVT, NT).
- Å redusere antallet valgemner i de rammestyrte ingeniørfagene for å samsvare bedre med rekrutteringsgrunnlaget (IVT)
- samle de tre studieretningene – prosess og energi, prosess og havbruk, og prosess og gassteknologi – til én felles studieretning ved studiestedene Tromsø og Narvik.

Tiltak 7: Fase ut kjemi som eget bachelorprogram

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: NT

Kjemi er et svært sentralt fagområde for UiT og inngår i mange utdanninger ved flere fakultet, inkludert i lærer og lektorutdanningene. På grunn av lav rekruttering vil bachelorprogrammet i kjemi ikke lenger bli opprettholdt som et selvstendig program. Studenter vil fortsatt kunne oppnå en bachelorgrad i kjemi ved UiT, men dette må nå gjøres innenfor rammen av et annet, relatert program. Det vil bli utforsket hvordan denne integreringen kan skje, enten internt ved NT-fakultetet eller gjennom programmer ved BFE eller Helsefak.

Tiltak 8: Fleksible marine program

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: BFE, NT, IVT (BFE koordinerer)

Sjømat og havbruk er voksende næringer med store kompetansebehov. Utdanningstilbudene er populære og rekrutterer godt. Ved å tilrettelegge for flere fleksible studietilbud, kan antallet søkere til disse utdanningene øke. Det er også mulighet for større grad av nasjonal koordinering.

Ansvarlige ved UiT skal utvikle en mer fleksibel mastergrad i fiskeri- og havbruksvitenskap, designet for å kunne kombineres med arbeid eller gjennomføres på deltid.

Videre skal det vurderes hvorvidt programmer i havbruk og havbruksteknologi kan integreres i et samlet studieløp, primært gjennom bruk av eksisterende programfagsemner.

Det skal også utforskes hvordan samarbeidet med Nord universitet, NTNU og UiB kan styrkes for å forbedre fiskeri- og havbruksutdanningene.

Tiltak 9: Teknologiledelse

Frist: 1.juni 2024

Ansvarlig: IVT, BFE

UiT har omfattende fagmiljøer innen både ingeniørfag og økonomi og ledelse, men mangler et integrert utdanningsløp som forener disse disiplinene. Det er etterspørsel etter kompetanse innen teknologiledelse, og UiT, spesielt Campus Narvik, er godt posisjonert for å møte dette behovet. IVT og BFE vil i fellesskap undersøke hvordan et studieprogram i teknologiledelse kan etableres, hovedsakelig ved å benytte eksisterende emner og emnepakker.

Helse- og sosialfag

Studieprogrammene innen helse, sosial, psykologi og idrettsfag ved UiT inkluderer 43 programmer, som representerer 17 prosent av universitetets samlede utdanningstilbud. Av alle studiepoengproduserende emner ved UiT, faller 678 emner, som utgjør 24 prosent, innenfor disse fagfeltene. Høsten 2022 hadde disse studietilbudene en samlet studentmasse på 5 100, som tilsvarer 29 prosent av den totale studentpopulasjonen ved UiT.

Tiltak 10-14 berører primært denne delen av porteføljen.

Tiltak 10: Gjennomgå helsefaglige profesjonsutdanninger

Frist: 1. oktober 2025

Ansvarlig: Helsefak.

De helsefaglige profesjonsutdanningene ved UiT har en høy andel lærerstyrte undervisningsaktiviteter, en tendens som har blitt ytterligere forsterket med innføringen av RETHOS. Alle emnene i de helsefaglige profesjonsutdanningene skal gjennomgå for å identifisere:

- temaer som kan anvendes på tvers av ulike profesjons- og disiplinutdanninger.
- områder hvor fellesundervisning kan gis basert på felles læringsutbyttebeskrivelser i RETHOS.
- muligheter for integrasjon av åpne nasjonale læringsressurser i eksisterende emner.

Helsefak. bes om å kartlegge ressursbruk per emne og vurdere å fastsette en norm for det videre arbeidet.

Helsefak. skal være en pådriver for økt bruk av nasjonale eksamener innen helsefaglige profesjonsutdanninger.

Tiltak 11: Samkjøring av lavere grads helseprofesjonsutdanninger

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: Helsefak.

UiT tilbyr utdanninger i sykepleie og vernepleie i flere formater, inkludert heltids- og deltidsstudier på campus, samt gjennom samlingsbaserte programmer ved ulike studiesteder og studiesentre. Dette har vært viktige grep for å møte landsdelens behov for arbeidskraft og for å nå kandidatmåltall. Disse driftsmodellene har imidlertid vært ressurskrevende, noe som har begrenset mulighetene for forskning og faglig utviklingsarbeid – aktiviteter som er avgjørende for å takle store samfunnsutfordringer. Samhandlingen mellom like utdanninger på ulike campus og studiesteder skal derfor styrkes gjennom samkjøring, alternering, bruk av langstrakt klasserom og andre metoder.

Tiltak 12: Samkjøring av barnevern og sosialt arbeid

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL (og Helse)

Bachelor i barnevern og bachelor i sosialt arbeid har store likheter i tidlig studieløp. Programmene skal samkjøres gjennom et felles første studieår.

Fakultetene skal vurderes hvordan studietilbudet ved RKBU ved Helsefak. kan brukes inn i masterutdanningene i sosialt arbeid og barnevern.

Tiltak 13: Helseteknologi

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: Helse, IVT, NT (NT koordinerer)

Det er stor etterspørsel etter kompetanse innen helseteknologi, og UiT besitter de nødvendige faglige ressursene for å tilby utdanning innen dette feltet. Tidligere har vi forsøkt å tilby dette, uten å lykkes med rekrutteringen. Med finansiering fra HK-dir., har NT-fakultetet utviklet en erfaringsbasert mastergrad i digitale helsetjenester, som til nå har vært utlyst én gang. Med bakgrunn i det identifiserte kompetansebehovet og tidligere erfaringer, vil UiT utforske hvordan et nytt studieløp i helseteknologi kan etableres, primært ved å benytte emner fra eksisterende programmer.

Tiltak 14: Revidering av program

Frist: 1. oktober 2025

Ansvarlig: Helsefak.

Både bachelor- og masterprogrammene i klinisk ernæring har opplevd lav rekruttering, og det er iverksatt tiltak for å forbedre denne situasjonen. Helsefak. skal evaluere effektiviteten av disse tiltakene og vurdere muligheter for utvidet samarbeid, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt, angående emner og undervisning.

Masterprogrammet i folkehelse skal revideres for å tilpasse seg nye målgrupper som følge av innføringen av studieavgifter.

For begge programmer anbefales det å utforske og utnytte mulighetene som tilbys gjennom EUGLOH-alliansen.

Humanistiske og estetiske fag

Studieprogrammene innen humanistiske og estetiske fag, samt lærerutdanning og pedagogikk, omfatter 80 programmer ved UiT, noe som representerer 33 prosent av universitetets totale utdanningstilbud. Av UiTs samlede studiepoengproduserende emner, tilhører 824 emner, eller 29 prosent, disse fagfeltene. Høsten 2022 var det totalt 3 100 studenter innen disse studietilbudene, som utgjorde 18 prosent av den totale studentpopulasjonen ved UiT.

Tiltak 15-19 berører primært denne delen av porteføljen.

Tiltak 15: Konsolidering av programmer innenfor medievitenskap og innenfor antropologi

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL

Programmene i medie- og dokumentasjonsvitenskap og medieproduksjon skal slås sammen til ett program.

Videre skal masterprogrammene i sosialantropologi og visuell antropologi slås sammen til ett program.

Under revisjonen av disse programmene bør også potensielle samarbeidsmuligheter med UMAKs studietilbud utforskes og identifiseres.

Tiltak 16: Lærer- og lektorutdanningene

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL

Det pågår endringer i nasjonale rammeverk for lærerutdanningene som kan påvirke hvordan lærerutdanningene ved UiT bør videreutvikles. Når dette er klart, skal HSL vurdere hvordan fleksible og ordinære lærerutdanninger, i større grad kan samordnes for å opprettholde bærekraftig drift, nå kandidatmåltall og relevante målgrupper. De skal også vurdere hvordan de i større grad enn i dag kan samarbeide med fagmiljøer utenfor profesjonsutdanningene.

Det skal videre vurderes om disiplinutdanninger som over tid viser lav rekruttering, bør tilbys utelukkende innenfor rammen av lærer- og lektorutdanninger, eller som en årsenhet eller valgfag integrert i byggeklossmodellen.

Tiltak 18: Vurdere studietilbud i arealplanlegging

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: HSL, IVT, NT (HSL koordinerer)

UiT opplever stor etterspørsel etter kompetanse i arealplanlegging. Én av pilotene under punkt 4, vil derfor handle om å utvikle et sertifikat innen arealplanlegging. Tilbudet skal være for de som ønsker videreutdanning og skal treffe bredt. De ansvarlige skal også undersøke om det er grunnlag for å gi en hel grad i arealplanlegging gjennom nasjonalt samarbeid.

Tiltak 19: Flexibilisering og konsolidering i kunstfag

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: UMAK

Antallet valgemner i kunstfaglige studieprogrammer skal revideres og eventuelt reduseres, med tanke på rekrutteringsgrunnlaget og fagmiljøenes kapasitet.

Et nytt fellesemne skal utvikles for studenter innen kunstfaglige utdanninger. Eksempler på aktuelt innhold er innføring i profesjon- og bransjeforståelse, estetisk teori og tverrfaglig arbeid som gir en generell innføring i profesjon- og bransjeforståelse.

Det skal utvikles videreutdanningstilbud innen kunstfag, fortrinnsvis gjennom å gjøre porteføljen mer fleksibel.

UMAK skal vurdere hvordan vi kan gjøre årsenhetene i forfatterstudiet tilgjengelig som bachelor.

PPU innen musikk skal tilbys som et to-årig samlingsbasert studie.

Behovet for å revidere faglig innretning og organisering av utøvende musikkutdanninger skal vurderes.

Samfunnsvitenskapelige fag

Innenfor de samfunnsfaglige, juridiske, økonomiske og administrative fagene tilbyr UiT 49 studieprogrammer, som tilsvarer 20 prosent av universitetets samlede utdanningstilbud. Av alle studiepoengproduserende emner ved UiT, utgjør 526 emner, eller 18 prosent, en del av disse fagfeltene. Høsten 2022 var det totalt 5 500 studenter innen disse fagområdene, som representerte 31 prosent av den totale studentpopulasjonen ved UiT.

Tiltak 20-21 berører primært denne delen av porteføljen.

Tiltak 20: Konsolidering av tilbud innen reiseliv

Frist: 1.oktober 2024

Ansvarlig: HSL, organisatorisk tilknytning er under avklaring

Reiselivsutdanningene ved UiT gjennomgår for tiden en omfattende revisjon, hvor alle eksisterende tilbud vurderes med tanke på deres fremtidige format, enten som fullverdige programmer eller som årsenheter.

Tiltak 21: Fleksibilisering av juridiske emner

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: Jurfak.

Mens UiT tilbyr profesjonsutdanning i rettsvitenskap, er det et økende behov for juridisk kompetanse innen andre studieområder. Videre ser vi at innenfor enkelte juridiske fagområder, hvor UiT er spesielt sterke, er det en nasjonal etterspørsel etter våre tilbud.

Jurfak. skal utvikle valgemner på totalt 30 studiepoeng spesielt rettet mot studenter uten juridisk bakgrunn. I utviklingen må Jurfak., i dialog med de andre fakultetene, undersøke hvilke områder som er særlig relevante. I tillegg til å være tilgjengelig for studenter på disiplinfaglige utdanninger, skal det vurderes om emnene skal tilbys som videreutdanning.

Videre skal spesialemer i rettsvitenskap hvor UiT har nasjonale fortrinn, fleksibiliseres for å gjøres bedre tilgjengelig som videreutdanninger for jurister. Det skal også vurderes om disse emnene kan gjøres tilgjengelig for studenter på masterprogram i rettsvitenskap ved andre institusjoner.

Masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiT vil gjennomgå en periodisk evaluering i 2024-25, hvor det vil bli vurdert om ikke-juridiske emner kan integreres som valgemner i programmets femte studieår.

Gjennomgående tiltak

Tiltak 22-25 gjelder på tvers av fagområder og er kjennetegnet av behov for flere vurderinger og utviklingsarbeid for å sikre gode løsninger.

Tiltak 22: Fastsette ordninger for gjennomgående koordinering

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: fakultetene og prosjektgruppe

Flere fagområder ved UiT har emner som overlapper. En del områder er identifisert for potensiell samordning. Dersom emnene skal samordnes er det nødvendig å etablere ordninger som sikrer effektiv koordinering og tilpasning til de ulike programmene og deres læringsutbytte, samtidig som behovet for ekstra administrasjon minimeres.

Det foreslås at fagområder som har hovedtyngden i ett fagmiljø koordineres derfra. Dette innebærer at fagmiljøet får et tverrgående ansvar for emneporteføljen og må holde tett kontakt med berørte studieprogramledere i den videre utviklingen. Dette vil gjelde for eksempel fagområdene matematikk, kjemi, fysikk, informatikk (NT) og juss (Jurfak).

For fagområder som er integrert i flere fagmiljøer, skal koordineringen håndteres av et felles team ansvarlig for utviklingen av den samlede programporteføljen. Dette vil gjelde fagområdene GIS (BFE, IVT, NT, HSL), statistikk (HSL, IVT, NT, BFE, Helse), bioteknologi og bioinformatikk (Helse, BFE, NT) og metodeemner (alle enheter).

De involverte fagmiljøene skal utarbeide forslag til løsninger som skal implementeres og deretter evalueres etter en toårsperiode. Disse løsningene må være tilpasset de varierte didaktiske behovene til de forskjellige programmene.

I fremtidige porteføljeutviklingsplaner skal det vurderes om ytterligere fagområder vil dra nytte av tverrgående koordinering. Tiltaket må sees i sammenheng med tiltak 1 og 5.

Tiltak 23: Videreutvikling av undervisning og vurderingsformer

Frist: 1. mars 2025

Ansvarlig: UB, FUF, ITA, fakultetene

Sentralt i studieporteføljeplanen er å gjøre store deler av studietilbudene mer fleksible, slik at de blir tilgjengelig på tvers av program og uavhengig av studentenes livssituasjon og studieprogresjon. For å få dette til blir utviklingen og bruken av åpne læringsressurser og fleksible vurderingsformer sentralt.

En mer etablert delingskultur for undervisningsressurser, tilsvarende det som gjelder for forskning er nødvendig. Bruk av åpne læringsressurser kan forbedre effektiviteten og fleksibiliteten i undervisningen, til fordel både for ansatte og studenter, og kan bidra til mer relevante og oppdaterte undervisningstilbud. UB er allerede i gang med et eget prosjekt som skal bidra til en kulturendring blant ansatte når det kommer til utvikling og bruk av åpne læringsressurser. Dette prosjektet skal knyttes tettere opp til flere av tiltakene i porteføljeutviklingsplanen.

UiTs fremtidige studieprogramportefølje forventes å integrere alternative og fleksible vurderingsformer, i tråd med forventningene fra både nåværende og potensielle studenter. Studentparlamentet har vedtatt å fokusere på å øke bruken av alternative vurderingsformer, med en

vektlegging på å erstatte tradisjonelle summative metoder med formative tilnærminger. Denne endringen reflekterer studentenes økende ønske om tilpassede eksamensformer i fleksible studieprogrammer. Videre har utviklingen av KI-assisterte verktøy introdusert nye utfordringer når det kommer til vurdering av studenter. Behovet for god veiledning og støtte til ansatte, er avgjørende for å lykkes med omlegging til mer fleksible og alternative vurderingsformer. I tillegg skal det utarbeides oversikt over anbefalte vurderingsformer som det gis faglig, pedagogisk og administrativ støtte til.

Tiltak 24: Utforske koblinger mellom profesjons- og disiplinlag

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: fakultetene

I vurderingsrapporten ble det pekt på at det er et stort potensial for sterkere koblinger mellom profesjons- og disiplinlag, både i forskning og utdanning. I høringen ble fakultetene bedt om særlig å vurdere dette. Foruten ingeniørutdanningene, er det relativt få tiltak som omhandler dette. Dette kan skyldes at potensialet allerede er utnyttet, kompleksiteten i organiseringen av fagmiljøene, kulturforskjeller, eller mangel på forventet merverdi.

Fakultetene, og spesielt Helsefak. og HSL, oppfordres til å fortsette å utforske og identifisere hensiktsmessige koblinger mellom fagområder, og å følge dette opp i fremtidige porteføljeutviklingsplaner.

Tiltak 25: Ekstra vurdering før utlysning

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: fakultetene

Tiltakene i porteføljeutviklingsplanen vil i betydelig grad ta for seg utfordringene knyttet til mindre fagområder, hovedsakelig ved å innføre nye strukturer for disiplinlaglige utdanninger, samt gjennom spesifikke tiltak på emne-, semester-, og programnivå.

Det finnes berettigede grunner til å opprettholde enkelte små fag, som for eksempel universitetets samfunnsoppdrag som breddeuniversitet, eller områder hvor vi har et særskilt nasjonalt ansvar. En overvekt av mindre fag i studieporteføljen vil imidlertid medføre driftsutfordringer, delvis fordi det nasjonale finansieringssystemet favoriserer avlagte studiepoeng.

Emneporteføljer og programmer som over en toårsperiode rekrutterer mindre enn 20 studenter på bachelornivå og 10 på masternivå, skal gjennomgå en grundig vurdering før de utlyses på nytt, med fokus på tiltak som kan forsterke studentgrunnlaget, som samkjøring eller fleksibilisering. Ved bestilling til fakultetene om hvilke studier som skal lyses ut kommende år, vil det bli spesifisert hvilke studieprogrammer som krever ekstra vurdering. Dette for å unngå at enkelte programmer blir gjenstand for kontinuerlig evaluering.

Del 3: Øvrige tiltak

Tiltakene i porteføljeutviklingsplanen vil påvirke både de faglige og administrative støttefunksjonene ved UiT, samt ha betydning for dimensjonering og budsjettering. De samme faktorene er også viktige forutsetninger for at fagmiljøene skal ha hensiktsmessige rammevilkår i å gjennomføre oppdraget.

Tiltak 26-31 berører primært faglige og administrative støtte og tjenester.

Tiltak 26: Videreutvikle kurs og veiledning i læringsdesign

Frist: 1. mars 2024

Ansvarlig: UB og prosjektgruppe under tiltak 1

Mange endringer i porteføljen gjør det nødvendig å revurdere læringsdesign, med tanke på målgruppe, undervisnings- og vurderingsformer. For å støtte fagmiljøene effektivt, vil UB utvikle et trinnvis kurs- og veiledningstilbud i læringsdesign.

1. Det første trinnet er utviklingen av en nettbasert ressurs tilgjengelig for alle ansatte, som gir nødvendig kunnskap og kompetanse for å starte en designprosess. Ressursen vil ta for seg temaet fra ulike organisatoriske nivåer og perspektiver – herunder den individuelle underviseren, fagmiljøet/kollegiet, studieprogramledelse, instituttledelse og administrasjon.
2. Det andre trinnet omfatter utvikling og tilbud av praktiske workshops, basert på forespørsler fra fagmiljøene, etter at det første trinnet er fullført.
3. Det tredje steget representerer fasen der miljøene har den nødvendige kompetansen og praktiske ferdighetene som skal til for å kunne gjennomføre egne læringsdesignprosesser. I denne fasen vil Results rolle være å tilby rådgivning og veiledning der det trengs.

UB/Result vil hovedsakelig konsentrere seg om aspekter som er felles for alle fagfelt, mens fakultetenes egne miljøer kan fokusere nærmere på fagnære problemstillinger. Det oppfordres til deling og samhandling på tvers av prosesser.

Tiltak 27: Gi kurs og veiledning i digital kompetanse for ansatte

Frist: 1. juni 2024

Ansvarlig: ITA, UB

I Utdanningsmeldingen for 2022 ble det anbefalt at UiT initierer et prosjekt for å forbedre den utdanningsfaglige digitale kompetansen blant ansatte. I meldingen argumenteres det med at dersom åpen utdanning skal bli en markant del av UiTs utdanningstilbud, vil dette måtte medføre en omlegging av hvordan undervisning gjennomføres ved universitetet. Metoder knyttet til blant annet bruk av studentaktive undervisningsmetoder, digitalisering og fleksibilitet, stiller store krav til bruk av teknologi og digitale verktøy. Skal vi høste fordelene som ligger i å tilby åpen utdanning, må vi altså sørge for kompetanseheving på den utdanningsfaglige og didaktisk digitale kompetansen og digitale undervisningsmetoder. Åpen utdanning innebærer mer enn bare å digitalisere tradisjonelle forelesninger, som å filme dem for bredere tilgjengelighet – dette alene utgjør ikke åpen utdanning. Undervisningen krever en helhetlig ny tilnærming i planlegging og gjennomføring. Det er derfor avgjørende at ansatte får tilgang til opplæringstilbud som gir dem den nødvendige kompetanseutviklingen for å mestre denne omleggingen. ITA og UB blir tildelt ansvaret for å utvide

og forbedre kurstilbudet for ansatte, med mål om å styrke deres utdanningsfaglige digitale kompetanse.

Tiltak 28: Kartlegging og prioritering av infrastruktur til utdanning

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: ITA

UiTs digitale læringsmiljø skal bidra til utviklingen av studieporteføljen. Dette innebærer godt samarbeid på tvers av enhetene og kjernevirksomheten slik at miljøene opplever helhetlig støtte, og studentene får en sammenhengende og god studentreise. Det planlagte prosjektet 'Campus virtuell', som inkluderer ansvarlig og innovativ bruk av kunstig intelligens, virtuell/augmentert virkelighet (VR/AR), og andre nye teknologier til støtte for studentdrevet læring, vil være en integrert del av denne utviklingen. Dette initiativet vil danne grunnlaget for å forbedre kvaliteten på utdanningen, samtidig som det effektiviserer tidsbruk og ressursforvaltning.

Suksessen til mange av tiltakene i porteføljeutviklingsplanen henger nøye sammen med utviklingen av en robust digital infrastruktur. Imidlertid blir den tilgjengelige infrastrukturen i mange utstyrte rom ikke fullt utnyttet, det finnes rom som mangler nødvendig infrastruktur, underviserkompetansen på dette området varierer, og noen ganger krever infrastrukturen spesialisert driftskompetanse. Derfor er det et behov for en kartlegging av infrastrukturen og de nødvendige kapabilitetene på alle UiTs campuser, som vil danne grunnlaget for fremtidige prioriteringer.

Tiltak 29: Studieadministrative endringer

Frist: 1. januar 2025

Ansvarlig: FUF

Utvikling av emne- og studiekatalog: Endringene i oppbygningen av bachelorprogrammene må gjenspeiles i emne- og studiekatalogen. Detaljer om organisering, struktur og læringsutbyttebeskrivelser for program-, valg- og fellesfag bør tydelig presenteres på universitetets nettsider. Det bør også vurderes hvordan emne- og studiekatalogen kan tilpasses for studenter interessert i halvårs- eller årsstudier, samt de som kun søker sertifikater.

Vitnemål: Med innføringen av nye rammer for disiplinfaglige utdanninger og bruk av sertifikater, vil det oppstå endringer i programmets faglige innhold og struktur. Disse endringene må gjenspeiles i oppdaterte læringsutbyttebeskrivelser og tilsvarende i reviderte vitnemålstekster. Studentenes vitnemål bør inkludere og vise en oversikt over kompetanser oppnådd i programfag, valgfag, fellesfag og sertifikater.

UiTs kvalitetssystem og studieforskrift: Kvalitetssystemet og studieforskrift må endres som følge av nye rammer for de disiplinfaglige utdanningene.

Tiltak 30: Redimensjonere studietilbudene

Frist: 1. oktober 2024

Ansvarlig: FUF og fakultetene

I forbindelse med implementeringen av studieporteføljeplanen, blir det nødvendig å revurdere antallet studieplasser som utlyses hvert år. For øyeblikket brukes antall plasser inkonsekvent til å referere til opptakskapasitet, kandidatmåltall og budsjettstørrelser, noe som er problematisk. Antall plasser kan vekselvis bli brukt om opptakskapasitet, kandidatmåltall og budsjettstørrelser. Dette er uheldig. En gjennomgang må sikre at bruken av antall utlyste studieplasser brukes enhetlig.

Det bør være en sammenheng mellom antall utlyste studieplasser, møttall og dimensjoneringen av fagmiljøet som tilbyr studiet. Sammenhengen vil være til hjelp når langsiktige bemanningsplaner skal fastsettes. For å få dette til er vi avhengige av at antall studieplasser - som meldes inn av enhetene og vedtas av styret – er kvalitetssikret som et riktig og realistiske mål for utdanningsaktiviteten på de enkelte studietilbudene og for porteføljen totalt.

Tiltak 31 Vurdere egenbetaling for enkelte studietilbud

Frist: 1. juni 2024

Ansvarlig: Fakultetene og FUF

Per i dag tilbys alle studieprogrammer ved UiT gratis, med visse unntak. Egenbetalingsforskriften åpner imidlertid for muligheten for å ta betaling for utdanningstilbud som er særlig tilrettelagt som videreutdanning. De andre store norske universitetene tar for eksempel betalt for sine erfaringsbaserte mastere.

UiT skal gjøre vurderinger av betalingsløsninger for erfaringsbaserte mastere og for sertifikater for studenter som ikke er på program.